

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 25 października 1935 r. 1373.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	K r o n i k a .	Dział.	Str.
1. Nowe litewskie traktaty handlowe.-		I.	1.
2. Sprawa bałtyckiej ententy prasowej.-		"	"
3. Ententa prasowa między Litwą a Czechosłowacją.-		"	"
4. Sprawa stosunków polsko-litewskich w ujęciu "L.Żin."-		"	"
5. Korespondent "L.Żinios" o rozmowie z premierem Kościółkowskim.-		"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

6. Premier Tubelis o litewskiej sytuacji politycznej.		III.	"
---	--	------	---

K r o n i k a .

7. Memorjał byłych prezydentów i b.premjerów do Prezydenta Smetony.-		"	"
8. Protest literatów litewskich przeciwko propagandzie niemieckiej.-		"	"
9. Zmiany personalne w sądownictwie.-		"	2.
10. Echa rozruchów włościańskich.-		"	"
11. Sprawa Izby Pracy.-		"	"
12. Pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców rozruchów włościańskich.-		"	"
13. Nowy zarząd Zw.Wyzw.Wilna.-		"	"
14. Śledztwo w sprawie wypadków na uniwersytecie.-		"	"
15. Sprawa zmiany statutu uniwersyteckiego.-		"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

16. Zatwierdzenie wyborów przez komisję wyborczą.		VII.	"
---	--	------	---

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

1/. NOWE LITEWSKIE TRAKTATY HANDLOWE. Prasa ryska z 25.X. 1935 r.: W r.b. upływa termin traktatów handlowych zawartych pomiędzy Litwą a Sowietami, Danją, Szwajcarią, Belgią i Austrią. W związku z tem rząd litewski podejmuje w listopadzie rokowania z rządem sowieckim w sprawie zawarcia nowego traktatu handlowego. Pozatem w r.b. zostaną uregulowane stosunki handlowe z pozostałymi państwami. /A-11/.

2/. SPRAWA BAŁTYCKIEJ ENTENTY PRASOWEJ. Prasa kowieńska z 21.X.1935 r.: Dnia 19 b.m. w Tallinie odbyło się posiedzenie prezydium bałtyckiej ententy prasowej. Litwę reprezentował dyrektor "Elty" Dajlide. Powzięte uchwały będą ogłoszone w prasie. /K/.

3/. ENTENTA PRASOWA MIĘDZY LITWĄ A CZECHOSŁOWACJĄ. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r.: W tych dniach związek dziennikarzy litewskich ratyfikował układ ententy prasowej z prasą czechosłowacką. /A-3/.

4/. SPRAWA STOSUNKÓW POLSKO-LITEWSKICH W UJĘCIU "L.ZINIOS". "L.Zinios" z 23.X.1935 r. pisząc o wywiadzie prasowym premiera Tubelisa, udzielonym 18 b.m. na zebraniu oddziałów Zw.Narodowców, oświadczają, że ze słów premiera nie można nic wnioskować o jakiegokolwiek zmianie w stosunkach polsko-litewskich. Zdaniem pisma, naskutek rozmów ministrów: Lozorajtisa i Becka w Genewie, wyjaśniło się stanowisko Polski, która przystaje na jednostronną deklarację Litwy w sprawie wileńskiej, lecz nie zgadza się sama kwestjonować swych granic. Pismo kończy słowami, że wyjaśniły się przynajmniej stanowiska Polski i Litwy w tej sprawie, jednak nie podaje, jakie mianowicie stanowisko zajęła Litwa. /A-8/24 / . P.

5/. KORESPONDENT "L.ZINIOS" O ROZMOWIE Z PREMIJEREM KOŚCIAŁKOWSKIM. "L.Zinios" z 23.X.1935 r.: zamieszcza artykuł swego korespondenta Cezarego Petrauskasa na temat swego zeszłorocznego spotkania z obecnym premierem polskim p.Kościąłkowskim. P.Petrauskas opisuje swe spotkanie z p.Kościąłkowskim, które miało miejsce 3-go lipca 1934 r. w Warszawie na zebraniu towarzyskiem Zw.Przyjaciół Litwy. Rozmowa toczyła się po litewsku. Ludzie znający p.Kościąłkowskiego bliżej mówili o nim, jako o człowieku wielkiego taktu, kompromisowości i tolerancji. /A-8/29 / . P.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

6/. PREMIER TUBELIS O LITEWSKIEJ SYTUACJI POLITYCZNEJ. "L.Aidas" z 21.X.1935 r.: Dnia 18 b.m. premier Tubelis wygłosił na zebraniu dziennikarzy-tautininków przemówienie w sprawie litewskiej sytuacji politycznej. Premier Tubelis oświadczył, że litewska sytuacja polityczna nie pogorszyła się, lecz raczej się wzmocniła. Po wyborach Sejmiku kłajpedzkiego nastąpiło pewne odprężenie w napaściach przeciwlitewskich zza Niemna. Wyniki wyborów, zważywszy na tak specjalne warunki, można uważać za zadawalniające. O ile nie będzie nacisku zzewnątrz, to Litwini są przekonani, że wewnątrz da się osiągnąć spokojną współpracę. W tych ciężkich czasach, pod względem gospodarczym zwłaszcza, należy się wystrzeżać plotek, wywołujących bezpodstawną nieufność wśród Litwinów, które rujnują lit. odporność i jedność. Wielka szkoda, że byli lit. mężowie stanu ze względów opozycyjnych nie są dostatecznie opanowani. Kryzys gospodarczy zaczyna się zmniejszać, ożywiła się wymiana handlowa z niektórymi krajami i poprawiły się ceny na niektóre lit. produkty rolne. Ograniczenia dewizowe na Litwie wprowadzone zostały naskutek ogólnoświatowej sytuacji gospodarczej. /C-33/.P.

K r o n i k a .

7/. MEMORJAŁ BYŁYCH PREZYDENTÓW I PREMIJERÓW DO PREZYDENTA SMETONY. Jak podaje "L.Aidas" z 20.X.1935 r. prezydent Smetona otrzymał w tych dniach pismo, wystosowane przez b.prezydentów i premierów Litwy. Pismo było zaopatrzone w następujące podpisy:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ

K r o t k o

1. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

2. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

3. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

4. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

5. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WNETRZNEJ

I. WYKONANIE

6. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

7. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

8. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

K r o t k o

9. WYKONANIE PLANU PRACY NA 1955 ROK. Wskazywanie na trudności w realizacji planu pracy na 1955 rok, spowodowane przede wszystkim brakiem kadry i środków finansowych. Wskazywanie na konieczność podjęcia dalszych starań w celu poprawy sytuacji.

A. Stulginskis b.Prezydent Państwa, dr.Grinius b.Prezydent Państwa, M.Sleżewiczius b.Premjer, Pr.Dowidajtis b.Premjer, E.Gaļwanauskas b.Premjer, Ant. Tumenas b.Premjer i L.Bistras b.Premjer. Jednocześnie treść tego pisma, zaopatrzona w tytuł "odpis" ukazała się w ulotkach w uniwersytecie W.W. Dzienniki "Rytas" i "Lietuvos Žinios" zamierzały podać do wiadomości czytelników treść powyższego pisma, jednak odnośne organa władzy wstrzymały jego druk. /C-4/5/. P.

8/. PROTEST LITERATÓW LITEWSKICH PRZECIWKO PROPAGANDZIE NIEMIECKIEJ. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r.: 20 października r.b. odbyło się zebranie Zw.litewskich literatów . M.in. powzięto uchwałę, potępiającą imperjalizm niemieckich nacjonal-socjalistów oraz protestującą przeciwko napaściom niemieckiej propagandy na naród lit. /A-6/14/.

9/. ZMIANY PERSONALNE W SĄDOWNICTWIE. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r.: Pomocnik prokuratora Kubilus został wyznaczony pełniącym obowiązki prokuratora marjampolskiego Sądu Okręgowego; kandydaci sądowi Najwyższego Trybunału A. Biržys i K.Balkunas zostali wyznaczeni sędziami rejenowemi w Kownie. Kandydat szawelskiego Sądu Okręgowego Lasauskas- sędzią śledczym w Janiszkach. / C-19/3/. P.

10/. ECHA ROZRUCHÓW WŁOŚCIANSKICH. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r.: W tych dniach aresztowano w Rosieniach trzech osobników, przybyłych z Wykowyszek w celu podżegania do strajku rolnego. /C-4/5/.

11/. SPRAWA IZBY PRACY. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r.: Pisma donoszą, że ustawa o Izbie Pracy została przez Gabinet Ministrów już przyjęta. Wkrótce będą opracowywane szczegółowe przepisy, poczem około Nowego Roku nowa Izba Pracy się zbierze. /C-27/.

12/. NOWY ZARZĄD ZWIĄZKU WYZWOLENIA WILNA. Prasa kowieńska 23.X.1935 r.: Ukonstytuował się zarząd Zw.Wyzw.Wilna. Prezesem został nadal dyr.Departamentu Kultury dr.Juszka, sekretarzem - agr. Tyszkus, kierownik kółek młodych rolników /przysposobienia rolniczego. /A-8/6/. P.

13/. POCIĄgniĘCIE DO ODPOWIEDZIALNOŚCI SPRAWCÓW ROZRUCHÓW WŁOŚCIANSKICH. Prasa kowieńska z 23.X.1935 r.: Pierwsza sprawa o zamieszki w Suwalszczyźnie została już przekazana Sądowi Wojennemu. Do odpowiedzialności pociągnięto 15 osób. /C-4/5/.

14/. ŚLEDZTWO W SPRAWIE WYPADKÓW NA UNIWERSYTECIE. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r. 21 m.b. zawezwano na śledztwo do Dep.Bezpieczeństwa studentów: Tamoszajtisa, Klimasa, Giedrajtisa i Senulisa. Wezwanie to nastąpiło w związku z zebraniem towarzystwa rolników i ekonomistów uniwersytetu kowieńskiego. Prezesem tego towarzystwa jest właśnie student Tamoszajtis. /C-29/2/. P.

15/. SPRAWA ZMIANY STATUTU UNIWERSYTECKIEGO. Prasa kowieńska z 22.X.1935 r.: Gabinet Ministrów przyjął zmianę statutu Uniwersytetu Kowieńskiego. Na mocy tej zmiany uzupełniono kilka paragrafów statutu w sposób następujący: prof.nadzwyczajny może być zamianowany również spośród uczonych, posiadających inne kwalifikacje, niż to jest ustalone w tymże paragrafie. To samo odnosi się do docentów. Minister Oświaty może przedstawić wybranych przez siebie kandydatów do zamianowania na wakujące stanowiska wyższego personalu, o ile w ciągu semestru Senat nie przedstawi swego kandydata, lub też o ile dwukrotnego przedstawienia kandydatów przez Senat nie zostaną oni zatwierdzeni. /C-29/1/. P.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

16/. ZATWIERDZENIE WYBORÓW PRZEZ KOMISJĘ WYBORCZĄ. Prasa kowieńska z 23.X.1935 r.: Dnia 22 października kłajpedzka okręgowa komisja wyborcza po rozważeniu wszystkich spraw w sprawie wyborów do Sejmiku kłajpedzkiego uchwaliła wszystkie skargi odrzucić i uznać wybory za prawomocne. /E-9/.

